

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus II. In quibus casibus sequestatio sit licita, vel ècontra?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

nisi hoc expressè convenerit, ut ipsa possessio, de qua fortè litigatur, penes quem sit? eidem sit commissa, seu in eum translata, loquendo scilicet de possessione, quæ non est merè custodiæ causa; sed ea, quæ acquiritur cateròquin ex secundo Judicis decreto, de quo à n. 1336. seclusa enim expressione, quod etiam possessio à deponente auferatur, & transferatur in tertium, plus dicendum non est, quàm exigat natura depositi, quod stat, possessione non translata in depositarium.

1377. Præter hæc not. res omnes, quæ in litem cadunt, sequestrari posse, consequenter corporales, & incorporales, seu jura; mobiles, & immobiles; profanas, & spirituales, etiam extrajudicialiter; Sequestrum autem, seu illum, cujus fidei commissa res est, vi officii teneri eam custodire, fructus colligere, ac servare, Victori finitâ lite consignandos. Not. 2. sequestrationem necessariam, seu judicialem, quando que fieri, vel utraq; parte, vel alterutrâ invitâ, idquè vel motu proprio, vel ad instantiam unius è litigantibus; ut notat Abbas *in c. 2. h. t. à n. 11.* Sed de hoc articulo sequenti.

ARTICULUS II.

In quibus casibus sequestratio sit licita, vel e contra?

1378. **S**equestrationem voluntariam esse licitam communis tenet; quæstio potissima est de necessaria, quæ sit Judicis autoritate; observandum autem Rubricam hujus tituli ferre secum, eam regulariter, una parte invita, non esse faciendam; titulus enim, in integra lectione, est de Sequestratione possessionum, & fructuum prohibita, ut notat Hostiensis in Summa, *h. t. n. 4.* & constat etiam ex *L. unica, C. de prohibita sequestr. pecunia*, ibi: Quoties ex quolibet contractu pecunia postulatur, sequestrationis necessitas conquiescat; oportet enim debitorem primò convinci, & sic deinde ad solutionem pulsari: quam rem non tantùm juris ratio, sed & ipsa æquitas persuadet, ut probationes secum afferat, debitoremquè
Tom. II.

convincat, pecuniam petiturus; ita Imperatores Honorius & Theodorus. Habetur ergo, Judicibus prohibitum esse, sequestrum partibus imponere regulariter loquendo, quamdiu Actor non probaverit, alterum esse debitorem; quod maximè procedit de Judice appellationis, quando Reus in judicio possessorio condemnatus, ad illum provocat, apud Judicem à quo nihil omnino definito super quæstione sequestrationis rei litigiosæ, præsertim, ubi falsis documentis possessionem (contra legitimum hæredem ex testamento, nullo profus laborante vitio, aut exceptione in continenti probabili) possessio rei hæreditariæ ablata est; quod tamen in facti contingentia (sed an justè?) aliquando à tali Judice decretum est; etiam clarè probato debito possessionis restituendæ.

Dixi, regulariter, nimirum, nisi occurrat casus, legitimè exceptus; primus casus habetur in *c. dilectus 2. h. t.* Cùm enim Abbas, & Conventus de Cisteria in possessionem Ecclesiæ de Bethusia (super qua cum Rectore illius contendebant) causâ custodiæ, à judicibus inducti essent, & fructus medio tempore perceptos, pro suâ distraherent libito voluntatis: Pontifex, re intellectâ, mandavit, ut, quatenus, si ita est, hi delegati facientes fructus sequestrari, si quid de ipsis distractum invenerint, in statum pristinum revocarent; si Honorius III. Ex hoc textu deducitur fructus rei litigiosæ, pendente super ea lite, sequestrari posse, causâ custodiæ, ubi rei possessor eos dissipat, vel dilapidat, in præjudicium, & gravamen alterius partis litigantis, nimirum in eventum, quòd in ea causa victoriam obtineret, & compensationem in fructibus ab altera parte perceptis, sibi fore præstandam, agrè, aut planè non sperare posset, prout contingeret, si aliundè pars illa foret graviter obærata, ut bona, quæ habet, ari alienato vix per solvendo sufficerent. Idem est; si sit prudens, & justus metus, aut periculum, quòd esset rem absumpturus, unde judicium redderetur elusorium (hoc est, alter, obtentâ victoriâ de illis nihil consequeretur) vel se solum litigat causâ differendi judicium, ut interim percipiat fructus;
Uu 2 quod

quod punctum singulariter notandum foret Judicibus, & Advocatis, qui certò sciunt, Rei super possessione conventi causam non posse justè obtineri, nihilominus in id unicè collaborant, ut prolatione litis, & processùs, Clientibus suis possessionem prolongent, ut diutius in perceptione fructuum permaneant, iudicio & intentione sanè iniquissimà.

1380.

Difficultas est, an idem procedat in casu, quo lis pendet in iudicio appellationis? De hoc casu agitur in c. *Ab eo 3. h. t.* ubi Gregorius IX. ait: *ab eo, qui à sententia provocavit, fructus possessionis (si dissipentur ab ipso) posse lite pendente rationabiliter sequestrari*; hæc decretalis (ut notat gloss. in dict. c. V. *si dissipentur*) desumpta est ex L. *Imperatores 21. §. fin. ff. de appellat.* ibi: *idem rescripserunt nimirum Imperatores, & Verus quamvis usitatum non sit, post appellationem fructus agri, de quo disceptatio sit, deponi: tamen cum popularentur ab Adversario (ubi glossa lit. P. hoc explicat per malam administrationem; & lit. Q. ubi metus est, ne possessor eos consumat) equum sibi videri, fructus apud Sequestres deponi*; ubi non sola dissipatio ætænalis requiritur; sed etiam probabilis, seu prudens merus, ac periculum sufficit; nam timor periculi in tali casu idem operatur, quantum ipsum periculum juxta Bartolum in *§. fin. L. Imperatores*; hoc enim cavere pertinet ad officium Judicis, ne lite pendente per alterius partis malitiam, aut pravam administrationem rei litigiosæ, quam possidet, eventu litis eedente in favorem ejus, status deterior evadat.

1381.

Ex hujus occasione queri potest, an victus in iudicio possessorio appellare possit, & pendente appellatione possessionem retinere cum emolumentis possessionis, inter quæ est jus faciendi fructus suos? Ad hoc Resp. ex L. *unica. C. si de momentanea possessione appellatum fuerit, ubi aperte dicitur: cum de possessione, & ejus momento causa dicitur, & si appellatio interposita fuerit, lata sententia sortitur effectum.* Hinc, sententiam latam in possessorio, etiam appellatione interposità, statim sortiri effectum, docet Baldus in cit. L. *unic.* Alii dicunt, quòd bene potest appellari (scilicet in possessorio) tamen appellatio non suspendit executionem; sed

præcedens (id est) quòd à sententia lata in possessorio appellari non possit, est communior; sic Paulus de Castro, ut exhibet Rubrica *tit. sc. 69. l. 7. C. &*, ut expressè loquitur glossa in casu, ibi: *in petitorio victus, appellat; in possessorio, non*; sive agas causam retinendam, sive recuperandam, sive adipiscendam; sic gloss. & in fine causam dat, quia sententia in possessorio, parti succumbenti salvam relinquit quæstionem de proprietate, in qua eadem causa plenius examinabitur, licet alià vià. Ex his juribus patet resolutio quæstionis ex occasione propositæ.

Cæterum, cum sequestratio, etiam 1382. supposità appellatione à sententia contra appellantem in prima instantia lata, concedatur, ubi justus metus seu periculum est, quòd possessor ad cedendam Victori possessionem condemnatus fructus dissipet, aut dissipabit; notandum fructus dici dissipari à possessore, si ab eo convertantur in proprios usus, vel aliàs distrahantur; sic Hostiensis *h. t. §. dissipentur.* Nam si sententia, à qua fuit appellatum, confirmetur, tenetur Reus restituere fructus cum re perceptos à die litis gestæ; L. *ortum 22. C. de rei vindicat.* quod non posset, illis dissipatis; nec etiam velle præsumitur, si post sententiam dissipet; sic Abbas in c. *3. h. t. n. 5.* hæc tamen intellige, si possessor appellet à sententia definitiva in causa principali; non autem, si solum à sententia interlocutoria; Pirhing. *h. t. n. 11. §. not. 2.*

Præter causas præmissas, quibus stantibus, etiam lite pendente, licet sit sequestratio rei litigiosæ, vel fructuum ejus, plures à diversis referuntur, ut videri potest apud Authores. Ex his nominantur sequentes. 1. si periculum sit, ne, dum utraquè pars contendit, se possidere, ad arma veniatur, & vi possessionem occupare velit; sic Abb. in c. *2. h. t. n. 12. arg. L. si cuius 42. §. Sed si. ff. de usufruct. junct. gloss. V. jurisdictionem*; 2. si aliquis sit obligatus ad aliquid præstandum, & non præstet etiam monitus; *arg. c. pervenit. 28. de appell. 3.* si duo contendunt de beneficio, neutro possidente; Abbas in c. *3. h. t. num. 14. arg. L. si qua 5. ff. familiariscunda*; 4. in causis beneficialibus, ubi Actor contra Reum contumacem 1383. mitti

mitti ex primo decreto non potest in possessionem custodiae causâ, ne vitium intrusionis incurrat, c. unico, de eo, qui mittit in possess. in 6. arg. c. olim 25. de rescript. 5. si Maritus vergat ad inopiam, vel periculum sit, ne dotem dissipet, L. cum dotem. §. Sin autem ff. soluto matrimonio, c. per vestras 7. de donat. inter Vir & Uxor. 6. quando timetur de sævitiâ Viri, & non potest Uxori caveri; tunc hæc sequestranda est, c. literas 13. de restit. spoliat. 7. si sponsa, vel Uxor adhuc virgo timeat, ne corrumpatur à Viro petente illam sibi restitui, ipsa dicente, quod non contraxerit liberè, c. cum locum 14. de sponsal. 8. si subest timor, ne res intreat lite pendente; tunc enim sequestranda est, ne iudicium fiat elusorium; sic Abbas in c. 2. h. t. n. 26. Gail. l. 1. observ. 148. n. 21. sed hoc postremum intellege, si possessor non sit solvendo, nec idoneus ad satisfaciendum; secus in hoc casu dissipationis, si sit ante sententiam, sequestratio non habet locum; Pirhing. h. t. num. 11.

ARTICULUS III.

An sequestrationi locus sit in beneficio litigioso?

1384. **S**uper hac quæstione extat Clementina *Unica*, h. t. ubi Clemens V. ita loquitur: Ad compescendas litigantium malitias, *definimus*, ut una contra possessorem definitiva *sententia* super beneficio apud Sedem Apostolicam, duntaxat in petitorio, vel possessorio, promulgata, beneficium ipsum, etiam si dignitas, vel personatus existat, & curam habeat animarum, à possessore huiusmodi (dum tamen triennio pacificè antea ab eo possessum non fuerit) per loci Ordinarium, apud aliquam personam idoneam *Sequestratur*, quæ plenam de ipso, & debitam curam gerens, id, quod de fructibus ipsius (debitis ejusdem supportatis oneribus) superesse contigerit; illi restituat, qui finalem in causa victoriam obtinebit: Si quis autem sequestrationem huiusmodi

impedire, vel fructus sequestratos quoquo modo præsumptè occupare, excommunicationis incurrat sententiam ipso facto: à qua (nisi impedimento prius amoto, & occupatis per eum fructibus restitutis) nullatenus absolvatur. Et nihilominus, si de litigantibus fuerit à jure (quod sibi in huiusmodi beneficio, vel ad ipsum forsitan competeat eidem) *hoc ipso se noverit cecidisse*. Præmissis ne dum circa futura, sed etiam circa per appellationem pendente negotia observandis: non obstante, si contra præfatam sententiam, de nullitate forsitan opponatur.

Hujus Clementinæ summam sic tradit Joannes Andreas: si super beneficio, contra ipsius possessorem, qui triennio non possedit, in petitorio, vel possessorio una definitiva fertur in curia, etiam si nulla fore dicatur, ipsius beneficii sequestratio per loci Ordinarium fieri debet, quam impediens, vel sequestratos fructus occupans, excommunicatus est: & si est de litigantibus, cadit à jure suo, & respicit pendente.

Ex hac decretali sequitur, unâ in Romana Curia contra possessorem Ecclesiastici beneficii sententiâ promulgatâ definitiva, ipsius beneficii sequestrationem per Ordinarium loci fieri debere; ita in præsentem tenent Imol. n. 3. Bonif. n. 1. Abb. n. 3. & alii; quod intellige de possessore *nondum triennali*, etiam si sententia illa dicatur nulla fore, ut patet ex textu; & hoc jure novo hujus Clementinæ; sequitur 2. sententiam unam, quæ requiritur in Curia Romana, promulgatam, contra possessorem beneficii ad hoc, ut sequestratio per Ordinarium fieri possit, debere esse *primam, non respectu cause, sed loci*; quamvis enim in partibus pro possessore sententia feratur, si tamen, postquam causa ad Sedem Apostolicam delata est contra possessorem in Romana Curia, *prima* sententia promulgatur, habet locum decisio hujus textus, ut colligitur ex gloss. hic, *V. promulgata*, ut tenent Abb. n. 7. & Bonif. n. 8.

Ex hoc sequitur 3. quod, si in Curia Romana *prima* sententia pro possessore primi beneficii feratur; *secunda* verò in eadem Curia contra ipsum pro petitorio promulgetur, huiusmodi sequestrationi

Uu 3 locus

1385.

1386.